

УДК 378.147:811.111

Михайленко О. А.

ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

У даній роботі значна увага приділяється дослідженню поняття «стратегічна компетенція». Автор приділяє увагу питанням технології формування стратегічної компетенції у перекладі. У статті проаналізовано етапи вироблення перекладацької компетенції. Розглянуто класифікацію перекладацьких вправ. Також висвітлено етапність формування стратегічної компетенції майбутнього перекладача. В завершени автор пропонує до розгляду методи навчання перекладу.

Ключові слова: стратегічна компетенція, етапи навчання перекладу, перекладацькі стратегії, перекладацькі вправи, педагогічна технологія.

В методиці навчання перекладу питання етапності у формуванні перекладацької стратегії неодноразово розглядалося в працях науковців (Б. Т. Лихачев, О. І. Михайленко, Н. Є. Щуркова та ін.). Аналіз наукових праць показав, що в останні десятиліття в методиці навчання перекладу склалася тенденція навчати поетапно. Для того, щоб визначити етапи формування стратегічної компетенції, необхідно визначитися з етапами самого процесу перекладу, що і визначає **актуальність** даного дослідження.

Метою статті є визначення етапів та конкретних прийомів здійснення навчальної діяльності при формуванні стратегічної компетенції у майбутніх перекладачів. *Завдання дослідження* – проаналізувати питання етапності у формуванні перекладацької компетенції, розглянути класифікацію перекладацьких вправ для формування перекладацьких стратегій та визначити етапність формування стратегічної компетенції перекладача.

Педагогічна технологія – сукупність психолого-педагогічних установок, що визначають спеціальний набір і компонування форм, методів, способів, прийомів навчання, виховних засобів; вона є організаційно-методичним інструментарієм педагогічного процесу. Предметом педагогічної технології є конкретні практичні взаємодії вчителів та учнів у будь-якій галузі діяльності, організовані на основі чіткого структурування, систематизації, програмування, алгоритмізації, стандартизації способів та прийомів навчання чи виховання [10, с. 104-105].

Технологія навчання – системна категорія, структурними складовими якої є: цілі навчання; зміст навчання, засоби педагогічної взаємодії, організація навчального процесу, учень, учитель, результат діяльності. Технологія відповідає на питання – як найкращим чином досягти цілей навчання, керування цим процесом. Технологія спрямована на послідовне

втілення на практиці заздалегідь спланованого процесу навчання [11].

Н. Є. Щуркова розуміє педагогічну технологію і як науку, що досліджує найбільш раціональні шляхи навчання, і як систему способів, принципів і регуляторів, застосовуваних у навчанні, і як реальний процес навчання. Ми поділяємо думку науковця про те, що педагогічна технологія має загальнопедагогічний (педагогічна технологія у значенні педагогічної системи: включає сукупність цілей, змісту, засобів і методів навчання, алгоритм діяльності суб'єктів і об'єктів процесу навчання) та частковопедагогічний (педагогічна технологія у значенні окрема методика: сукупність методів і засобів для реалізації певного змісту навчання і виховання в рамках одного предмета, групи, викладача) рівні; педагогічна технологія як технологічна карта – опис процесу у вигляді покрокової, поетапної послідовності дій із зазначенням застосовуваних засобів [14, с. 48-52].

С. А. Королькова визначає текстологічну модель навчання письмового перекладу студентів мовних внз у три етапи. Перший етап орієнтований на поповнення когнітивного багажу майбутнього перекладача. Другий етап передбачає розвиток операціональної компетенції (умінь бачити стандартні й нестандартні перекладацькі проблеми, застосовувати в процесі перекладу перекладацькі прийоми, орієнтуючись на тип тексту, а також умінь редагувати свої і чужі переклади. На третьому етапі здійснюється консолідація знань, умінь і навичок, отриманих на попередніх етапах, що передбачає побудову в когнітивній системі студента вторинних когнітивних конструкцій, які співвідносяться зі знаннями про світ представника іншої соціокультурної спільності [9].

Д. А. Алферова визначила чотири послідовні етапи навчання перекладу, які співвідносяться з основними етапами перекладацької діяльності: 1 етап – підготовка до перекладу іншомовного тексту; 2 етап – розуміння та інтерпретація іншомовного тексту; 3 етап – породження тексту перекладу; 4 етап – перевірка виконаного перекладу іншомовного тексту [3].

Ю. В. Іванова виділяє два етапи навчання перекладу: доперекладацький і власне перекладацький [8]. О. С. Ніколаєва та М. В. Воробйова доводять ефективність навчання перекладу в три етапи: 1) доперекладацький, 2) етап власне перекладу; 3) післяперекладацький етап [12; 5].

На доперекладацькому етапі студенти здійснюють перекладацький аналіз тексту, аналізують особливості інформації, характерні риси типу тексту, термінологію, спеціальну лексику, граматику тощо.

На етапі власне перекладу студенти перекладають тексти, вирішують локальні проблеми перекладу, здійснюють перекладацькі трансформації, як лексичні, так і граматичні, приймаються перекладацькі рішення.

На післяперекладацькому етапі студенти оцінюють результат своєї діяльності, порівнюють, чи однакові комунікативна і прагматична функції

вихідного тексту и тексту оригіналу, чи адекватно підібрані еквіваленти термінів у мові перекладу, а головне – чи збігається реакція читача на текст-оригінал з реакцією читача на текст-переклад [12; 5].

О. В. Алєксандрова називає три етапи формування готовності майбутніх перекладачів до професійної діяльності: 1) дотекстовий етапу (активізація знань рідною та іноземною мовами); 2) текстовий етап; 3) післятекстовий етап [1].

Формування іншомовних комунікативних стратегій Д. Г. Терещук вбачає у три етапи: тактичний, тактично-стратегічний, стратегічно-симуляційний. На тактичному етапі відбувається активізація фонетичних та лексико-граматичних навичок для реалізації тактичних прийомів. На тактично-стратегічному етапі активізуються мовленнєві вміння в монологі, діалозі, полілозі для ефективної реалізації комунікативних інтенцій. На стратегічно-симуляційному етапі забезпечується вільне володіння іншомовними комунікативними стратегіями та ефективність проведення власної мовленнєвої поведінки в комунікативному процесі [13].

Отже, в останні десятиліття в методиці навчання перекладу (власне як і в методиці навчання видів мовленнєвої діяльності) склалася тенденція навчати поетапно: формування необхідних знань → формування навичок (на матеріалі окремих слів, словосполучень, речень) → формування умінь (на матеріалах текстів).

Для того, щоб визначити етапи формування стратегічної компетенції, необхідно визначитися з етапами самого процесу перекладу.

А. О. Зайченко визначає три етапи процесу перекладу: етап сприйняття тексту, етап осмислення і прийняття перекладацького рішення, етап породження висловлення. Для забезпечення успішності протікання процесу перекладу у перекладача мають бути сформовані певні уміння: для першого етапу – читання (або аудіювання); для другого – використання еквівалентів, встановлення варіантних і контекстуальних відповідників; для третього – говоріння й письма [7].

В. В. Алєксєєва визначає чотири етапи: орієнтування; сприйняття й розуміння; інтерпретації; реалізації. На етапі орієнтування перекладач повинен: визначити / спрогнозувати національно-культурну специфіку перекладацької ситуації й тексту іноземною мовою, труднощі, що перешкоджають перекладу ділових листів; актуалізувати знання про загальні особливості офіційно-ділового стилю; виявити / спрогнозувати особливості плану змісту й вираження ділового листа іноземною мовою. На етапі сприйняття й розуміння ділового листа перекладач повинен: подолати труднощі, пов'язані з сприйняттям тексту; визначити особливості графічної, композиційної та мовної організації ділового листа іноземною мовою. Етап інтерпретації передбачає інтерпретацію національно-культурних складових смислу; визначення особливостей смислового сприйняття інокультурного тексту з поправкою на тезаурус відправника

тексту; встановлення специфіки ділового листа, обумовленої стилістичною приналежністю тексту. Етап реалізації висловлювання мовою перекладу ставить перед перекладачем наступні завдання: оформити висловлювання відповідно до мовної, стилістичної й соціальної нормами; подолати виникнення буквалізмів, як мовного, так і культурологічного плану [2].

Отже, врахувавши етапи навчання перекладу, які напрацьовані у працях вітчизняних та зарубіжних науковців, етапи здійснення перекладацької діяльності, зміст і структуру стратегічної перекладацької компетенції, нами визначено таку етапність формування стратегічної компетенції перекладача.

I етап – доперекладацький. Метою цього етапу є формування теоретичних знань, необхідних як для здійснення перекладацької компетенції у цілому, так і стратегічної компетенції зокрема.

II етап – текстовий аналітико-інтерпретаційний. Метою цього етапу є формування інтерпретаційних умінь (на матеріалі тексту оригіналу) – визначати зміст, смисл, мовленнєву інтенцію.

На другому етапі передбачається: а) читання, інтерпретація та аналіз текстів мовою оригіналу – визначення комунікативної цілі та засобів її досягнення (в українській мові); б) читання, переклад, інтерпретація та аналіз текстів іноземною мовою на предмет визначення комунікативної цілі та засобів її досягнення (в англійській мові).

III етап – дотекстовий перекладацький. Метою цього етапу є формування навичок перекладу окремих фраз, речень, груп речень, які властиві різним піджанрам ділових листів та які виражають комунікативні цілі, суб'єктивну модальність текстів.

IV етап – текстовий перекладацький, метою якого є формування умінь перекладу цілісних текстів зі збереженням їхніх комунікативних цілей, суб'єктивної модальності.

I етап – доперекладацький. Формування стратегічної компетенції майбутніх перекладачів розпочинається з опанування студентами наступних знань (викладач застосовує метод пояснення):

1) поняття функціональних домінант та субдомінант текстів та їх співвіднесення з різними жанрами; поняття комунікативної мети тексту (комунікативна інтенція, комунікативний намір); поняття комунікативної стратегії та тактики;

2) про поняття перекладацької стратегії; про сутність і типи локальних та глобальних стратегій; уявлень про перекладацьку стратегію як комплекс її цільового, планового, процесуального (операційного та результативного компонентів);

3) про алгоритмізацію та реалізацію дій, які складають перекладацьку стратегію;

4) про жанрову диференціацію текстів; про структурні та стилістичні особливості текстів різних жанрів та піджанрів у мові перекладу та мові

оригіналу;

5) про піджанровий поділ ділових листів, про жанрово-композиційні та лінгво-стилістичні особливості ділових листів: термінологічна та спеціальна лексика, аббревіатури, канцеляризми, кліше, ідіоми, звороти; граматичні конструкції: особлива сполучуваність слів, темо-рематична організація висловлювань, способи вираження предикативності, суб'єктивної та об'єктивної модальності;

6) жанрово-композиційні та лінгво-стилістичні особливості листа-пропозиції, листа-рекламації, листа-прохання, листа-звернення та листа відповіді на рекламацію: викладач акцентує увагу студентів на тому, які комунікативні цілі та стратегії мають означені піджанри ділового листа, які мовні засоби використовуються для їх досягнення;

7) про стратегії перекладу листа-пропозиції, листа-рекламації, листа-прохання, листа-звернення та листа відповіді на рекламацію;

8) про комунікативні цілі, які реалізуються в текстах листа-пропозиції, листа-рекламації, листа-прохання, листа-звернення та листа відповіді на рекламацію, а також мовні засоби їх досягнення;

9) про відповідності лексичних та граматичних одиниць, мовних кліше в українських та англійських варіантах листа-пропозиції, листа-рекламації, листа-прохання, листа-звернення та листа відповіді на рекламацію;

10) про лексичні, граматичні, лексико-граматичні способи трансформації, фразеологічні способи трансформації в текстах листа-пропозиції, листа-рекламації, листа-прохання, листа-звернення та листа відповіді на рекламацію;

11) про етикетні норми ділового листування.

II етап – текстовий аналітико-інтерпретаційний. На цьому етапі відбувається: 1) аналіз текстів ділового листа англійською мовою (листа-пропозиції, листа-рекламації, листа-прохання, листа-звернення та листа відповіді на рекламацію) для формування *умінь визначення* їхньої комунікативної домінанти, комунікативної цілі, комунікативних стратегій, мовних засобів, які використовуються для досягнення комунікативної цілі (визначення лексичних, граматичних засобів, кліше), жанрово-композиційних особливостей, соціокультурних характеристик; 2) аналіз текстів названих піджанрів українською мовою для формування аналогічних *умінь*; 3) порівняння мовних засобів, які слугують для досягнення комунікативних цілей та комунікативних стратегій у ділових листах означених піджанрів з метою формування знань мовних еквівалентів, які використовуються в текстах ділових листів для реалізації їхньої комунікативної функції, об'єктивної та суб'єктивної модальності, жанрово-композиційних та стилістичних характеристик.

Домінувальну функцію для досягнення поставлених вище цілей відводимо вправам й орієнтуємося на такі вимоги до вправ: 1) свідоме ставлення до виконання вправ: студенти повинні знати й розуміти, на

засвоєння якого саме навчального матеріалу та досягнення яких саме цілей спрямована кожна вправа (або завдання); яким чином має виконуватися вправа (за потреби – зразок виконання); 2) дидактична послідовність: вправи (завдання) для засвоєння знань, які спрямовані на запам'ятовування навчального матеріалу; після них – вправи на формування навичок; насамкінець – вправи на формування умінь, а також вправи творчого характеру; 3) поступовий перехід від формування навичок до формування умінь утворює певну систему елементарних операцій [6].

У розробці вправ для формування перекладацьких стратегій будемо опиратися на класифікацію перекладацьких вправ, розроблену в працях вітчизняних та зарубіжних учених: а) підготовчі та власне перекладацькі вправи; б) тренувальні й спеціальні вправи; в) вправи на формування навичок і вмінь перекладу окремих лексичних одиниць, граматичних і синтаксичних конструкцій, стилістичних засобів в ізольованих реченнях і в контексті; г) вправи на формування перекладацьких навичок і вмінь у різних видах усного/письмового перекладу; д) вправи на формування умінь передперекладацького аналізу тексту; е) вправи на оволодіння перекладацькими прийомами та трансформаціями.

До доперекладацьких вправ науковці відносять: вправи, спрямовані на розвиток умінь імовірного прогнозування; вправи на визначення жанру та стилю тексту; вправи на пошук/отримання з допомогою додаткових джерел інформації, необхідної для перекладу; вправи на добір мовних явищ, які становлять труднощі для перекладу; вправи на виділення в тексті соціокультурної інформації; вправи на експлікацію соціокультурної інформації через складання коментаря до тексту перекладу; вправи на обговорення й презентацію виявлених мовних труднощів у тексті для перекладу; вправи на порівняння, оцінку й коментування; вправа на інтерпретацію ситуативного контексту [5].

До власне перекладацьких вправ відносять: вправи на добір прийомів перекладу та переклад текстового матеріалу, що містить складні мовні явища; вправи на обговорення варіантів перекладу; вправи на написання/складання тексту перекладу; вправи на стилістичний аналіз мовних засобів, представлених у вихідному тексті; вправи на інтерпретацію змісту тексту й на організацію висловлювань за темою та ідеєю тексту [5].

До післяперекладацьких вправ відносять: вправи на виправлення лексико-граматичних помилок; вправи на виправлення стилістичних помилок; вправи на обговорення й коментування допущених помилок; вправи на обговорення проблем і труднощів, що виникли в процесі перекладу; вправи на оцінювання власного перекладу, перекладу, виконаного одногрупниками [5].

III етап – дотекстовий перекладацький. На цьому етапі відбувається формування лексико-граматичних та соціокультурних навичок перекладу ділових листів: перекладу окремих фраз, речень, груп речень, які властиві

різним піджанрам ділових листів, які виражають комунікативні цілі, суб'єктивну модальність текстів.

Для формування лексико-граматичних навичок розроблено рецептивно-продуктивні двомовні умовно-комунікативні вправи в перекладі. Ці вправи спрямовані на одночасне формування перекладацької, комунікативної та соціокультурної компетенцій, розвиває інтелект і загальну ерудицію студентів.

IV етап – текстовий перекладацький. Цей етап включає навчання планування перекладу, навчання власне перекладу та навчання контролю й коригування.

Навчання планування перекладу є найважливішим чинником у процесі перекладу тексту, оскільки саме під час планування відбувається вибір як глобальної стратегії, так і локальних стратегій, які реалізуються на етапах власне перекладу та контролю й коригування.

Перекладацька стратегія – це постійно усвідомлювана й активізована перекладачем сукупність когнітивних операцій, послідовно виконуваних для вирішення перекладацької проблеми з метою досягнення максимального прагматичного ефекту [4]. Тому навчання планування процесу перекладу є найважливішим чинником.

Для навчання планування перекладу використовуємо двомовні аналітичні вправи.

Навчання власне перекладу передбачає процедуру перекладу цілісних текстів ділових листів з дотриманням формальної та комунікативно-прагматичної еквівалентності та з застосуванням локальних і глобальних перекладацьких стратегій здійснюється після етапу планування. Це власне реалізація запланованого. Процес власне перекладу спрямований на удосконалення перекладацьких навичок та вмінь, комунікативних та соціокультурних умінь. У процесі власне перекладу студенти виявляють уміння визначити адекватність використання прийомів перекладу; складання власного варіанту перекладу, а також регулювання своєї діяльності [4].

Останнім етапом є *навчання контролю та коригування*, яке здійснюється після перекладу тексту. Це останній етап у формуванні стратегічної компетенції майбутніх перекладачів, який передбачає процедуру звірки тексту перекладу з текстом оригіналу, виявлення недоліків, які порушують комунікативно-прагматичні характеристики тексту перекладу, внесення корективів у текст перекладу.

Висновки. Отже, аналіз наукових джерел з проблем навчання перекладу, формування стратегічної компетенції в іноземній мові дав можливість визначити, що формування стратегічної компетенції майбутніх перекладачів здійснюється в чотири етапи: I етап – доперекладацький; II етап – текстовий аналітико-інтерпретаційний; III етап – дотекстовий перекладацький; IV етап – текстовий перекладацький, який включає

навчання планування перекладу, навчання власне перекладу та навчання контролю й коригування. Основними методами навчання є комунікативні та умовно-комунікативні рецептивні, продуктивні та рецептивно-продуктивні одномовні та двомовні вправи та ділова гра.

Використана література:

1. Александрова Елена Викторовна. Формирование готовности будущих переводчиков к профессиональной деятельности на начальном этапе изучения иностранного языка : диссертация ... кандидата педагогических наук : 13.00.08 / Александрова Елена Викторовна ; [Место защиты: Нижегород. гос. пед. ун-т]. – Нижний Новгород, 2009. – 280 с.
2. Алексеева Валерия Вячеславовна. Методика обучения переводу деловых писем с листа: 13.00.02 Алексеева, Валерия Вячеславовна Методика обучения переводу деловых писем с листа (Китайский язык) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. – Иркутск, 2006. – 184 с.
3. Алферова Динара Адлевна. Модульное обучение переводу научно-технических текстов с использованием информационных технологий : диссертация ... кандидата педагогических наук : 13.00.02 / Алферова Динара Адлевна ; [Место защиты: Рос. ун-т дружбы народов]. – Москва, 2010. – 273 с.
4. Бабаскина Екатерина Геннадиевна. Методика овладения переводческой стратегией посредством развития познавательной активности студентов: на примере дисциплины “Предпереводческий практикум” : диссертация ... кандидата педагогических наук : 13.00.02 / Бабаскина Екатерина Геннадиевна; [Место защиты: Моск. гос. гуманитар. ун-т им. М. А. Шолохова]. – Курск, 2011. – 183 с.
5. Воробьева Марина Владимировна. Перевод как средство формирования творческих речевых умений иноязычного межкультурного общения на старших курсах языкового вуза : диссертация ... кандидата педагогических наук : 13.00.02 / Воробьева Марина Владимировна ; [Место защиты: Бурятский государственный университет]. – Улан-Удэ, 2014. – 307 с.
6. Голуб Б. А. Основы общей дидактики. Учеб. пособие для студ. педвузов. – М. : Туманит, изд. центр ВЛАДОС, 1999. – 96 с.
7. Зайченко Андрей Александрович. Методика сопереживания языка и перевода (программа "Переводчик в сфере профессиональной коммуникации", английский язык) : диссертация ... доктора педагогических наук : 13.00.02 / Зайченко Андрей Александрович ; [Место защиты: Пятигорский государственный лингвистический университет]. – Пятигорск, 2006.
8. Иванова Юлия Владимировна. Обучение художественному переводу как виду межкультурной речевой деятельности (Английский язык, языковой вуз) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. – Таганрог, 2005. – 198 с.
9. Королькова Светлана Азадовна. Текстологическая модель обучения письменному переводу студентов языковых вузов : 13.00.02 Королькова, Светлана Азадовна Текстологическая модель обучения письменному переводу студентов языковых вузов (На материале французского языка) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. – Волгоград, 2006. – 198 с.
10. Лихачев Б.Т. Педагогика : курс лекций / 3-е изд., испр. и доп. / Борис Тимофеевич Лихачев. – М. : Юрайт, 1998. – 464 с.
11. Михайленко О. И. Общая педагогика: ЭЛЕКТРОННЫЙ УЧЕБНИК ПО ПЕДАГОГИКЕ / Кабардино-Балкарский государственный университет им. Х. М. Бербекова. – Режим доступа : http://krip.kbsu.ru/pd/index.html#did_11
12. Николаева Ольга Сергеевна. Методика обучения переводу научных текстов на основе учета этимологической составляющей терминов : диссертация ... кандидата педагогических наук : 13.00.02 / Николаева Ольга Сергеевна ; [Место защиты: Моск. гос. гуманитар. ун-т им. М. А. Шолохова]. – Москва, 2010. – 215 с.
13. Терещук Д. Г. Формування у студентів філологічних спеціальностей іншомовних комунікативних стратегій з використанням мовленнєвих симуляцій : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.02 “Теорія та методика навчання (германські мови)” / Д. Г. Терещук. – К., 2013. – 20 с.
14. Щуркова Н. Е. Педагогическая технология. – М. : Педагогическое общество России, 2002. – 224 с.

References:

1. Aleksandrova E. V. (2009). The formation of readiness of the future translators for professional work at the initial stage of learning a foreign language. Candidate's thesis. Nizhny Novgorod: Nizhny Novgorod State Pedagogical University [in Russian].
2. Alekseeva V. V. (2006). The technique of training the translation of business letters at sight (Chinese). Candidate's thesis. Irkutsk [in Russian].
3. Alferova D. A. (2010). Module education of translation the scientific and technical texts using information technologies. Candidate's thesis. Moscow [in Russian].
4. Babaskina Ye. G. (2011). Mastering the technique of translation strategy through the development of cognitive activity of students: an example of discipline "The Workshop of previous translation". Candidate's thesis. Kursk [in Russian].
5. Vorobeva M. G. (2014). Translation as a means of formation the creative abilities of speech of intercultural communication at the undergraduate language high school. Candidate's thesis. Ulan-Ude [in Russian].
6. Golub B. A. (1999). The Basics of General Didactics. Moscow: Publishing Center "Vlados" [in Russian].
7. Zaychenko A. A. (2006). Methods of teaching language and translation (program "Translator in professional communications sphere", English). Doctor's thesis. Pyatigorsk [in Russian].
8. Ivanova Yu. V. (2005). Training of the literary translation as a kind of cross-cultural speech activity (English, language high school). Candidate's thesis. Taganrog [in Russian].
9. Korolkova S. A. (2006). Textological translation model of training students in language high schools. Candidate's thesis. Volgograd [in Russian].
10. Likhachev B. T. (1998). Pedagogy: lectures. Moscow: Yurayt [in Russian].
11. Mikhaylenko O. I. General Pedagogy: Electronic textbook on pedagogy. Kabardino-Balkarian State University named after Berbekov. – Received from http://kpip.kbsu.ru/pd/index.html#did_11
12. Nikolaeva O. S. (2010). The Technique of teaching translation of scientific texts on the basis of accounting component etymological terms. Candidate's thesis. Moscow [in Russian].
13. Tereshchuk D. G. (2013). Formation of the students of philological departments the foreign communicative strategies using simulations speech. Extended abstract of candidate's thesis. Kyiv [in Ukrainian].
14. Shchurcova N. Ye. (2002). Pedagogical Technology. – Moscow : Pedagogicheskoye obshchestvo Rossii [in Russian].

МИХАЙЛЕНКО О. А. Технология формирования стратегической компетенции будущих переводчиков

В данной работе значительное внимание уделяется исследованию понятия «стратегическая компетенция». Автор уделяет внимание вопросам технологии формирования стратегической компетенции в переводе. В статье проанализированы этапы выработки переводческой компетенции. Рассмотрена классификация переводческих упражнений. Также определена этапность формирования стратегической компетенции будущих переводчиков. В завершении автором представлены методы обучения переводу.

Ключевые слова: стратегическая компетенция, этапы обучения переводу, переводческие стратегии, переводческие упражнения, педагогическая технология.

MYKHAILENKO O. The technology of forming strategic competence of future translators

In this paper special attention is given to exploring the concept "strategic competence". The author pays attention to the issues of the technologies of strategic competence in translation. The article analyzes the stages of translation competence forming. The classification of translation exercises is reviewed. The stages of forming the strategic competence of future translators are also highlighted. In conclusion, the author suggested for discussion the teaching methods of translation.

Keywords: strategic competence, stages of translation teaching, translation strategies, translation exercises, pedagogical technology.